

VIEŠIEJI PIRKIMAI VILNIAUS IR KAUNO MIESTUOSE

VERSLO ATSTOVŲ APKLAUSOS REZULTATAI

„Transparency International“ Lietuvos skyrius, 2018 m. gegužė

BENDRA INFORMACIJA

- **Tyrimo dalyviai**

Įmonės, dalyvavusios 2015-2016 m. Vilniaus ir Kauno miestų savivaldybių viešųjų pirkimų konkursuose.

- **Apklausoje dalyvavo 170 įmonių**

Vilniaus miesto savivaldybės viešųjų pirkimų dalyviai – 112 įmonių;
Kauno miesto savivaldybės viešųjų pirkimų dalyviai – 116 įmonių.

- **Apklauskos laikotarpis**

2017 m. liepos 10 d. – rugsėjo 14 d.

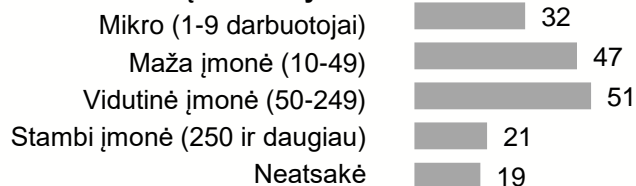
BENDRA INFORMACIJA: ĮMONĖS

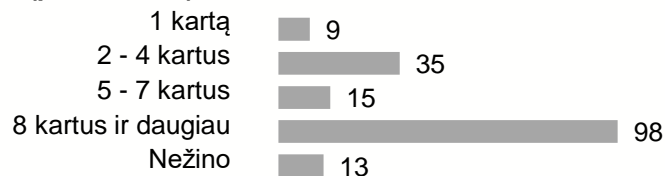
Įmonė įsikūrusi:

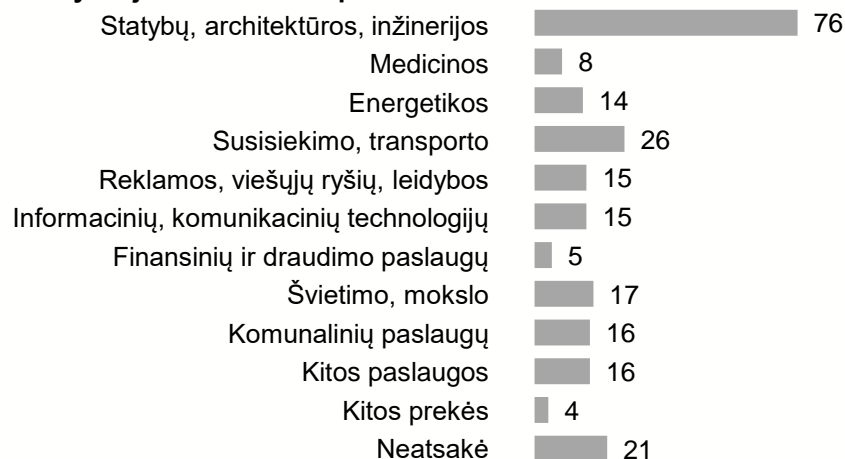
Įmonės dydis:

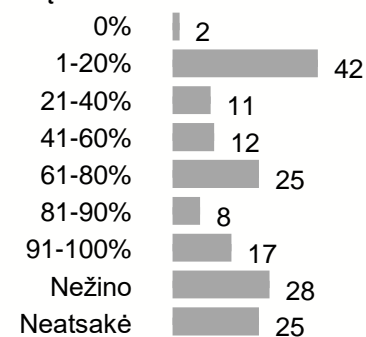
Dalyvavo Savivaldybių VP konkursuose (per 3 metus)

Dalyvauja viešuosiuose pirkimuose:

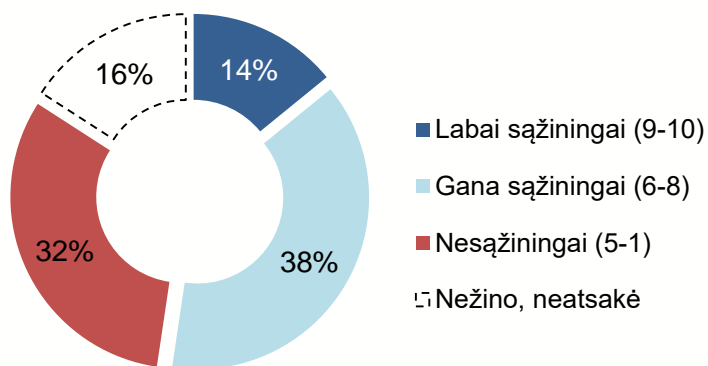
Pajamų iš viešųjų pirkimų dalis:

APLINKA: PIRKIMŲ ORGANIZAVIMAS

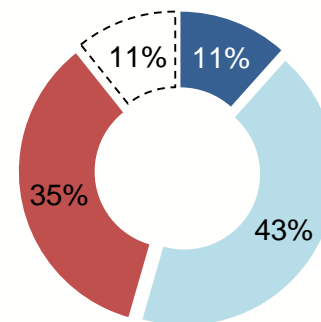

**Kaip sąžiningai, Jūsų nuomone, organizuojami viešieji pirkimai
Jūsų veiklos sektoriuje Lietuvoje?**
(visi dalyviai, n=170)

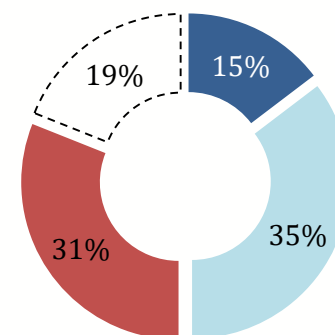

- Labai sąžiningai (9-10)
- Gana sąžiningai (6-8)
- Nesąžiningai (5-1)
- Nežino, neatsakė

**VMS VP dalyvių
vertinimas, n=112**

**KMS VP dalyvių
vertinimas, n=116**

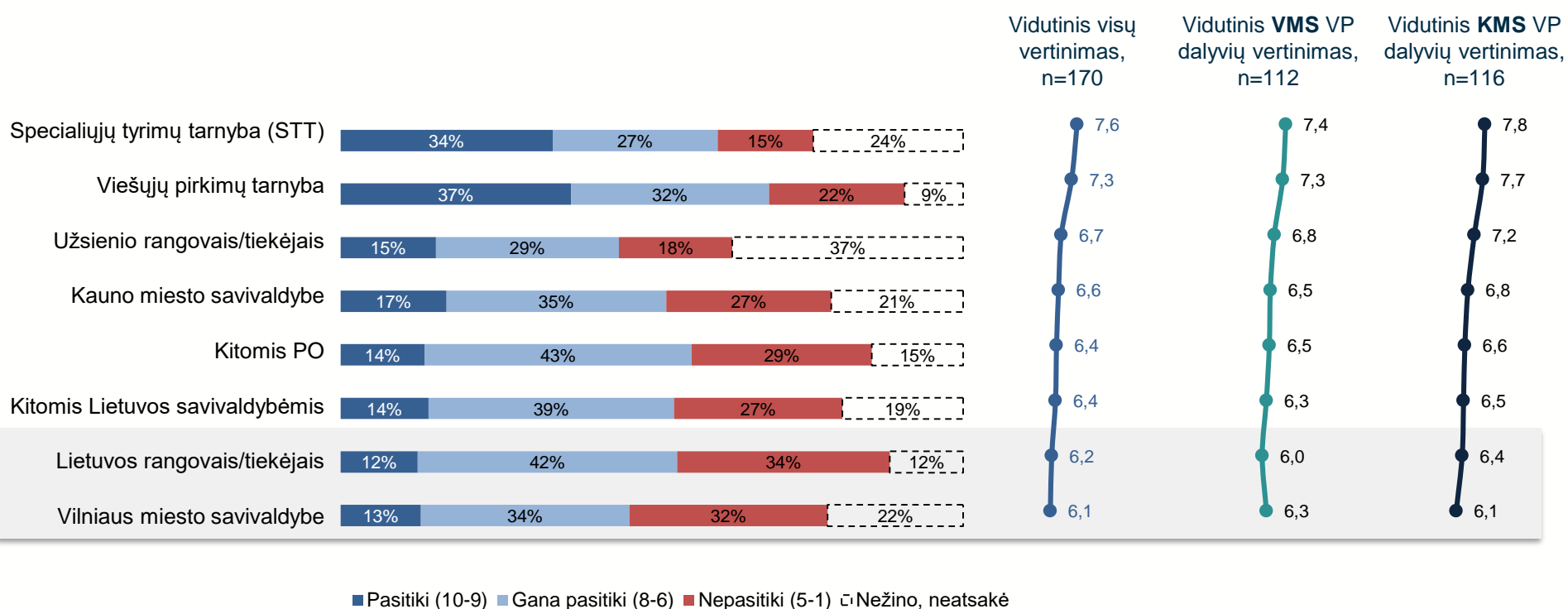

APLINKA: PASITIKĖJIMAS INSTITUCIJOMIS

Kiek Jūs pasitikite Lietuvos institucijomis ir organizacijomis, susijusiomis su viešaisiais pirkimais?

(1 – visiškai nepasitikite, 10 – visiškai pasitikite), n=170

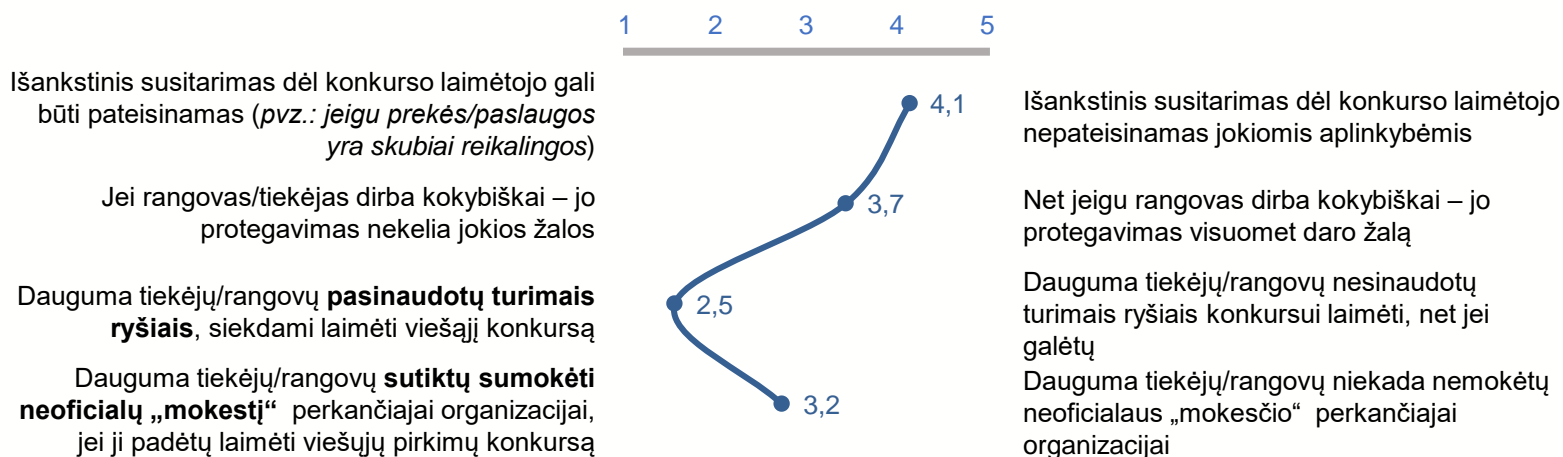

Sąrašas sudarytas pagal visos imties pasitikėjimo vertinimo vidurkį. Pažymėtos institucijos, kuriomis nepasitiki didžiausia respondentų dalis (iš pasitikinčiųjų dalies atėmus nepasitikinčiųjų dalį).

APLINKA: SAŽININGUMAS

Kuris iš dviejų teiginių yra artimesnis Jūsų nuomonei? (n=156)

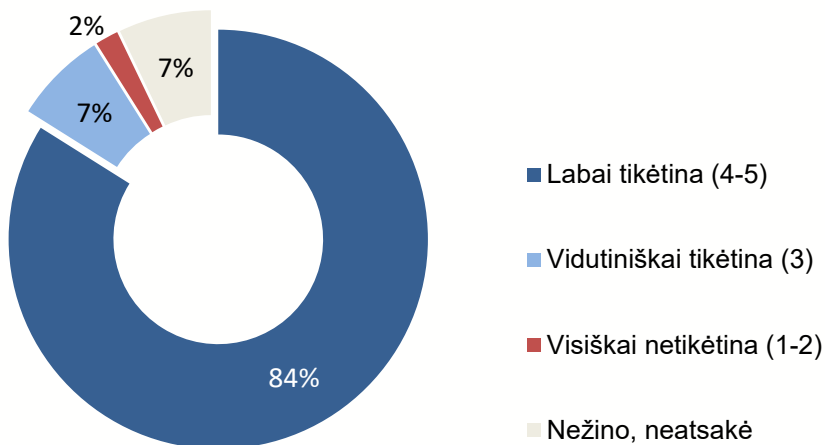

ATEITIES DALYVAVIMAS VIEŠUOSIUOSE PIRKIMUOSE

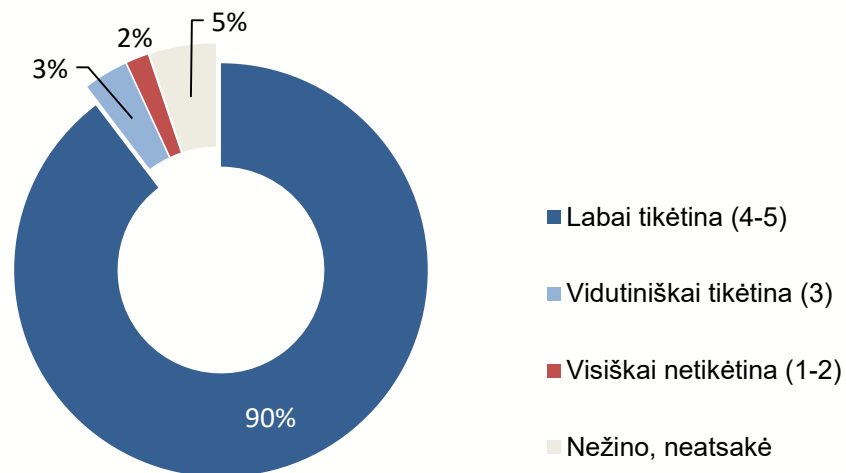
Kiek tikėtina, kad ateityje dalyvausite Vilniaus miesto savivaldybės viešuosiuose pirkimuose?

(Dalyvavę VMS pirkimuose, n=112)

Kiek tikėtina, kad ateityje dalyvausite Kauno miesto savivaldybės viešuosiuose pirkimuose?

(Dalyvavę KMS pirkimuose, n=116)

ĮMONIŲ PATIRTYS: VMS IR KMS

Galvodami apie praėjusius trejus metus (36 mėnesius) ir įmonės patirtį Vilniaus / Kauno miesto savivaldybės viešuosiuose konkursuose, pažymėkite, ar, Jūsų žiniomis, įmonei teko susidurti su žemiau pateiktomis situacijomis:

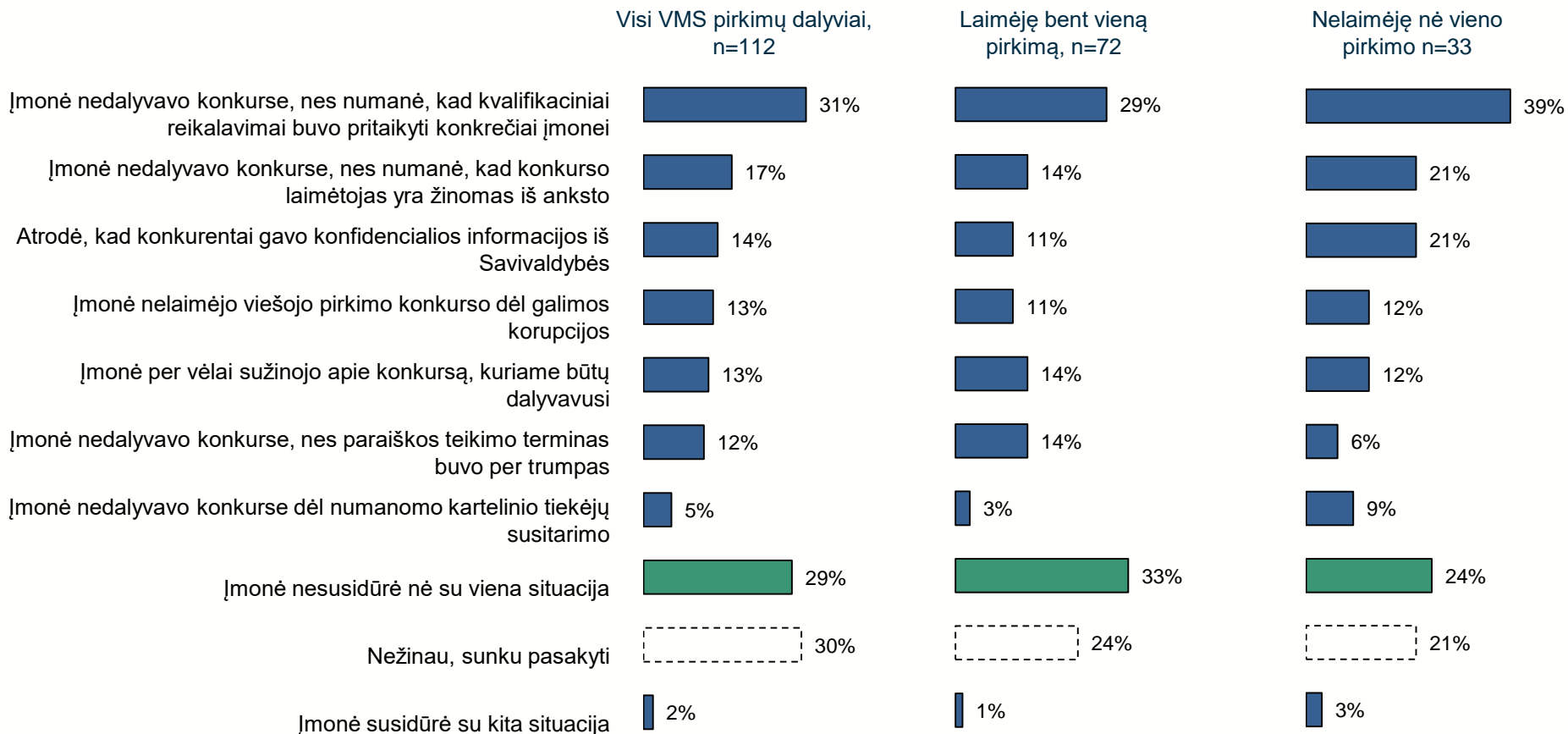
Apskritimu pažymėta VMS pirkimų dalyvių vertinimo reikšmė, kuri statistiškai reikšmingai skiriasi nuo KMS pirkimų dalyvių vertinimo.

ĮMONIŲ PATIRTYS: VMS

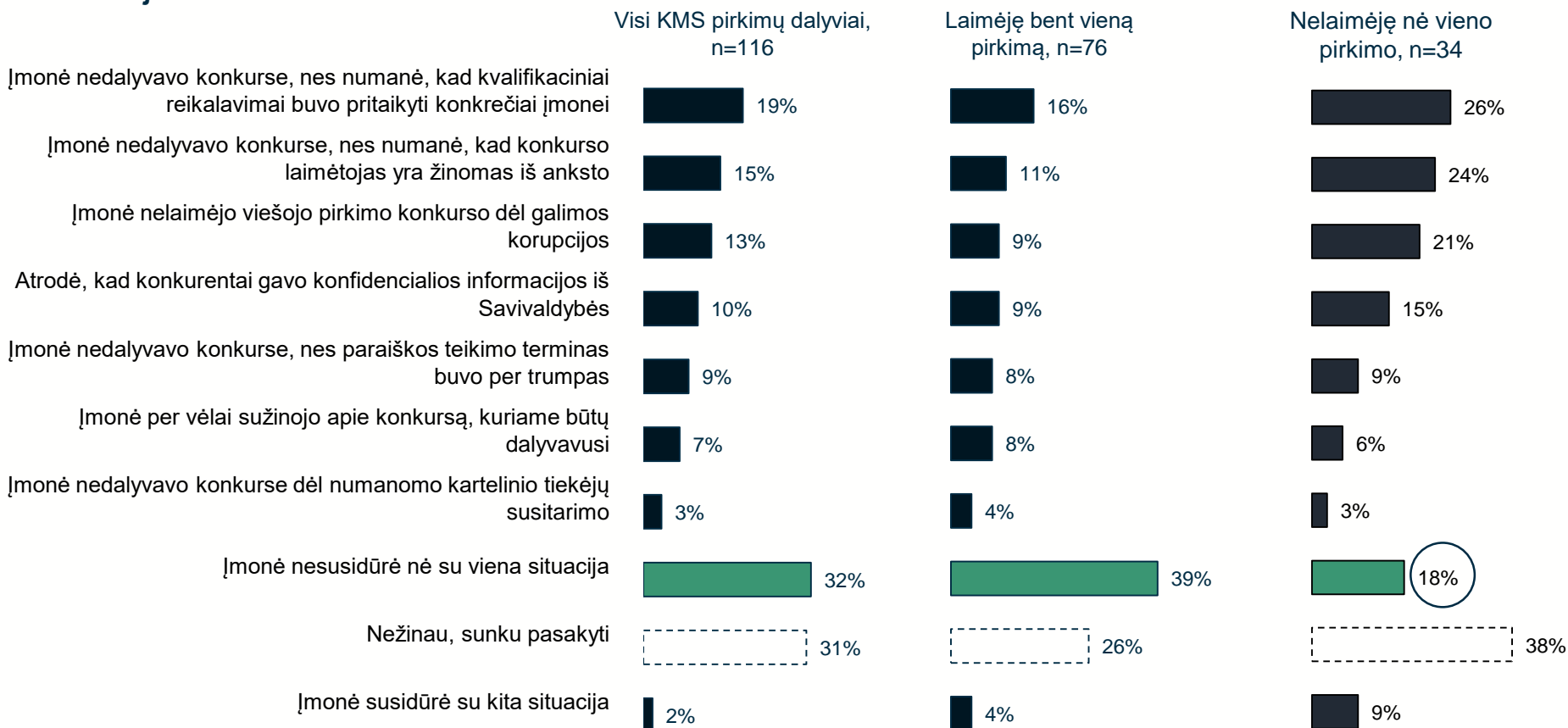
Galvodami apie praėjusius trejus metus (36 mėnesius) ir įmonės patirtį Vilniaus miesto savivaldybės viešuosiuose konkursuose, pažymėkite, ar, Jūsų žiniomis, įmonei teko susidurti su žemiau pateiktomis situacijomis:

ĮMONIŲ PATIRTYS: KMS

Galvodami apie praėjusius trejus metus (36 mėnesius) ir įmonės patirtį Kauno miesto savivaldybės viešuosiuose konkursuose, pažymėkite, ar, Jūsų žiniomis, įmonei teko susidurti su žemiau pateiktomis situacijomis:

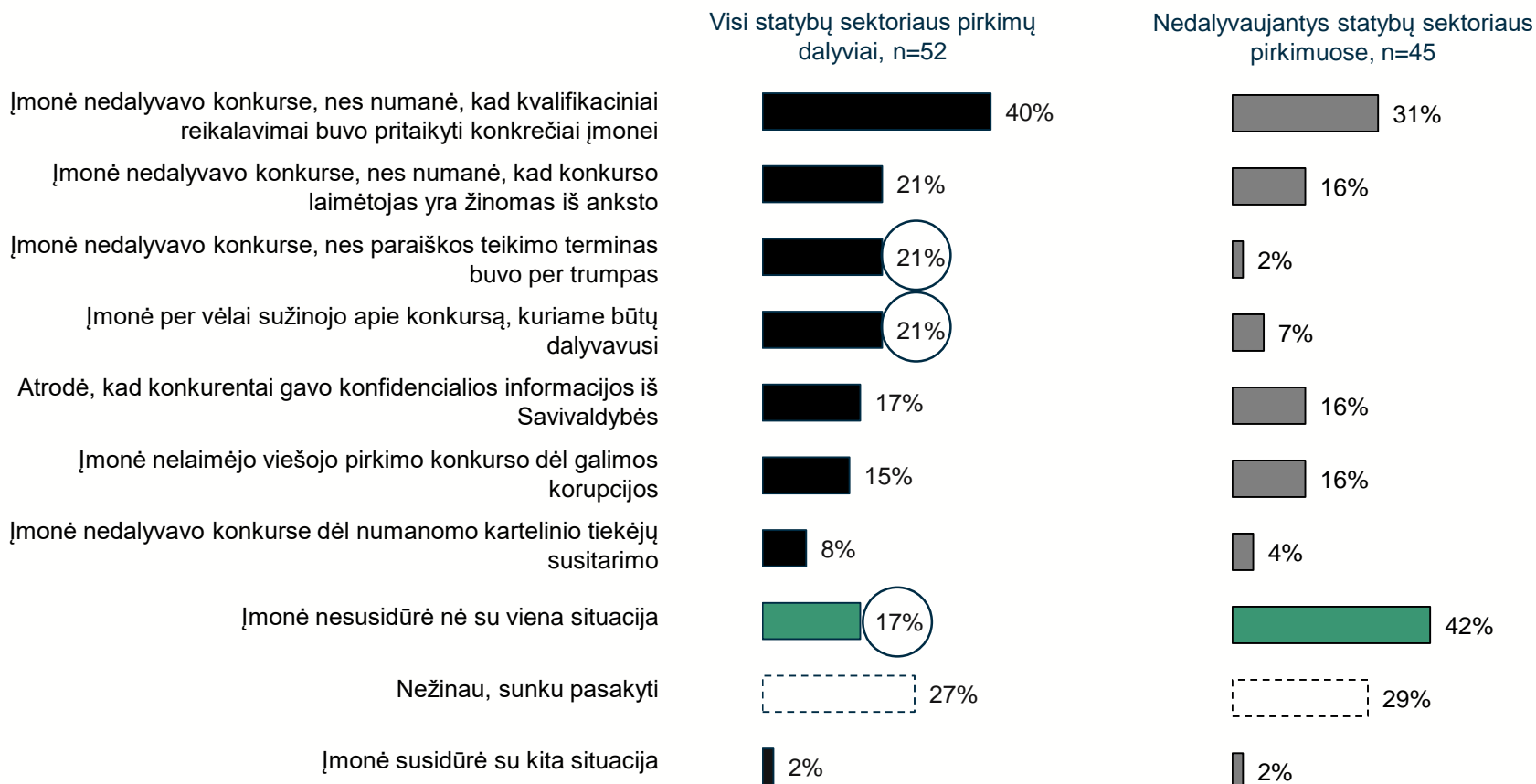

Apskritimu pažymėtos nelaimėjusių nė vieno pirkimo vertinimo reikšmės, kurios statistiškai reikšmingai skiriasi nuo bent kartą laimėjusių vertinimo.

ĮMONIŲ PATIRTYS: VMS STATYBŲ SEKTORIUS

Galvodami apie praėjusius trejus metus (36 mėnesius) ir įmonės patirtį Vilniaus miesto savivaldybės viešuosiuose konkursuose, pažymėkite, ar, Jūsų žiniomis, įmonei teko susidurti su žemiau pateiktomis situacijomis:

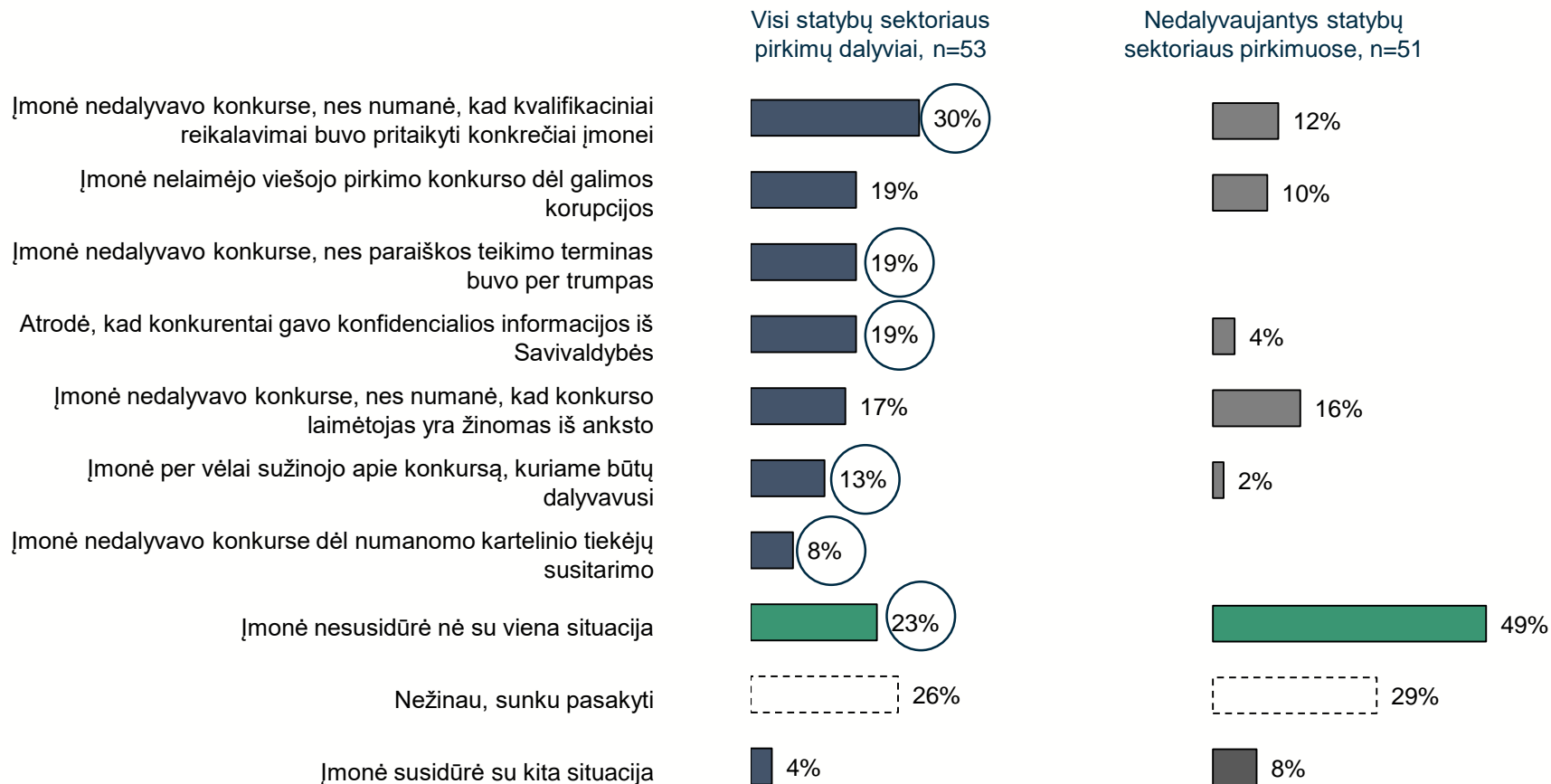

Apskritimu pažymėtos visų statybos sektoriaus pirkimų dalyvių vertinimo reikšmės, kurios statistiškai reikšmingai skiriasi nuo statybų sektoriaus pirkimuose nedalyvaujančiųjų vertinimo.

ĮMONIŲ PATIRTYS: KMS STATYBŲ SEKTORIUS

Galvodami apie praėjusius trejus metus (36 mėnesius) ir įmonės patirtį Kauno miesto savivaldybės viešuosiuose konkursuose, pažymėkite, ar, Jūsų žiniomis, įmonei teko susidurti su žemiau pateiktomis situacijomis:

Apskritimu pažymėtos visų statybos sektoriaus pirkimų dalyvių vertinimo reikšmės, kurios statistiškai reikšmingai skiriasi nuo statybų sektoriaus pirkimuose nedalyvaujančiųjų vertinimo.

KORUPCINĖS RIZIKOS: VMS IR KMS Palyginimas

Jūsų nuomone, kiek tikėtinos yra žemiau pateiktos situacijos Vilniaus / Kauno miesto savivaldybės viešuosiuose pirkimuose? (1 – visiškai netikėtina, 5 – labai tikėtina)

Numanoma situacijos tikimybė

	Savivaldybė neskelbiamame pirkime kviečia dalyvauti vis tuos pačius tiekėjus
	Netinkamai parenkamas kriterijus pasiūlymų vertinimui (pvz. nepagrįstai taikomas žemiausios kainos kriterijus)
	Kai kurie verslai gauna išankstinės (neviešos) informacijos apie pirkimą ir dėl to geriau jam pasiruošia
!	Techninės specifikacijos suformuojamos taip, kad paslaugą ar prekę galėtų teikti tik konkreti kompanija
!	Kvalifikaciniai reikalavimai suformuojami konkrečiai kompanijai
	Savivaldybė nepagrįstai organizuoja neskelbiamą pirkimą, apie kurį nesužino potencialūs tiekėjas
	Karteliniai susitarimai tarp pasiūlymus teikiančių kompanijų
	Savivaldybė nepagrįstai sudaro vidaus sandorius, vietoje to, kad skelbtų viešąjį pirkimą
!	Tiekėjų/rangovų pasiūlymai įvertinami netinkamai dėl Pirkimų komisijos kompetencijų stokos
	Interesų konfliktai vertinant pasiūlymus (pvz. giminystės ryšiai tarp vertintojo ir dalyvio)
	Savivaldybės darbuotojai / tarybos nariai taip pat dirba ir pirkimus laiminčioje įmonėje
	Sutarties vykdymas prižiūrimas nekokybiškai
	Savivaldybės organizuojamo konkurso pasiūlymo teikimo terminas yra per trumpas
	Konkursą laimi neoficialų „mokestį“ sumokėjęs dalyvis
	Neaiškūs kriterijai, pagal kuriuos vertinami pasiūlymai
	Nepagrįstai įvertintas pirkimų poreikis (pvz.: Savivaldybė perka nereikalingas prekes/paslaugas)
	Nepagrįstai keičiamos kontrakto sąlygos po sutarties sudarymo

*Didesnis skaičius – situacija labiau tikėtina

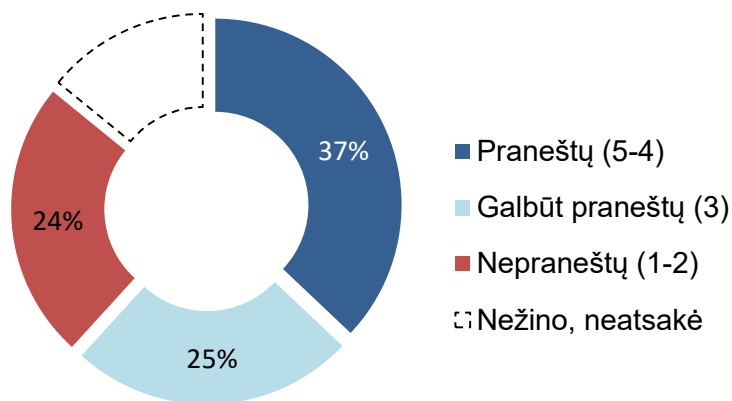

Situacijų sąrašas sudarytas pagal numanomos situacijos tikimybės skirtumą: iš dalis atsakusių, kad situacija tikėtina atėmus dalį atsakusių, kad situacija netikėtina. Šauktuku pažymėtos situacijos, kurių VMS dalyvių vertinimas statistiškai reikšmingai skiriasi nuo KMS dalyvių vertinimo.

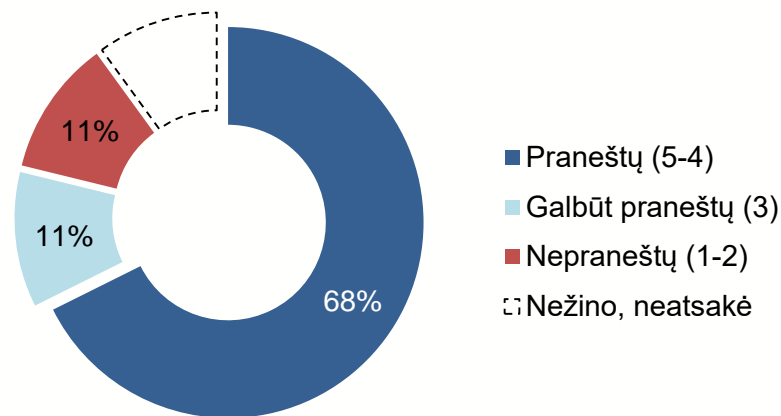
ĪMONĒS: PRANEŠĒJŪ KULTŪRA

Kiek tikėtina, kad VP dalyviai, pastebėję galimai korupcinius viešųjų pirkimų pažeidimus, apie tai praneštų atsakingoms institucijoms? (n=170)

Jeigu ateityje pastebėsite galimai korupcinius viešųjų pirkimų pažeidimus, kiek tikėtina, kad apie juos pranešite atsakingoms institucijoms? (n=170)

VMS VP dalyviai, n=112

Praneštų (5-4) 38%

Galbūt praneštų (3) 26%

Nepraneštų (1-2) 25%

Nežino, neatsakė 12%

KMS VP dalyviai, n=116

Praneštų (5-4) 43%

Galbūt praneštų (3) 25%

Nepraneštų (1-2) 21%

Nežino, neatsakė 15%

VMS VP dalyviai, n=112

Praneštų (5-4) 67%

Galbūt praneštų (3) 12%

Nepraneštų (1-2) 12%

Nežino, neatsakė 10%

KMS VP dalyviai, n=116

Praneštų (5-4) 78%

Galbūt praneštų (3) 8%

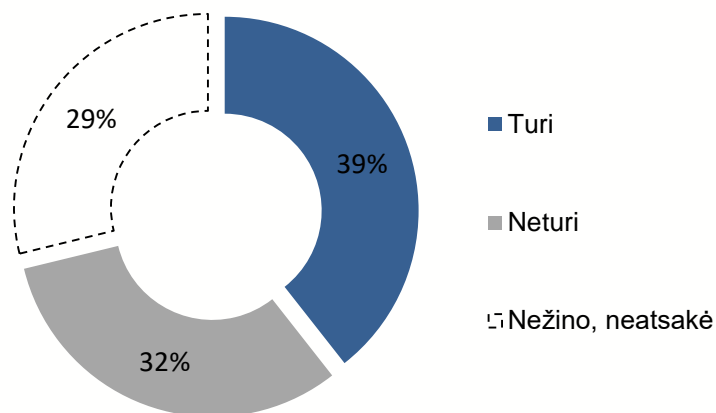
Nepraneštų (1-2) 6%

Nežino, neatsakė 12%

ĮMONĖS: ETIKOS KODEKSAI

Ar įmonė, kurioje dirbate, turi elgesio/etikos kodeksą? (n=170)

VMS VP dalyviai,
n=112

Turi 42%

Neturi 26%

Nežino, neatsakė 32%

KMS VP dalyviai,
n=116

Turi 41%

Neturi 28%

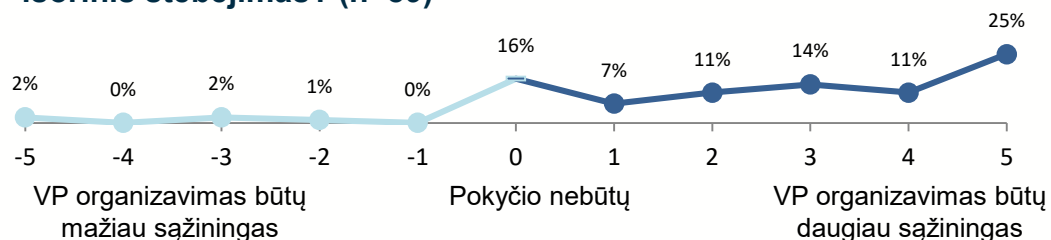
Nežino, neatsakė 31%

PIRKIMŲ STEBĖSENA I

Situacijos pristatymas: Išoriniai ekspertai (nepriklausantys perkančiajai organizacijai) stebi, kaip perkančioji organizacija rengia pirkimo dokumentus, vertina tiekėjų pasiūlymus, skiria laimėtoją ir kitus viešųjų pirkimų procesus.

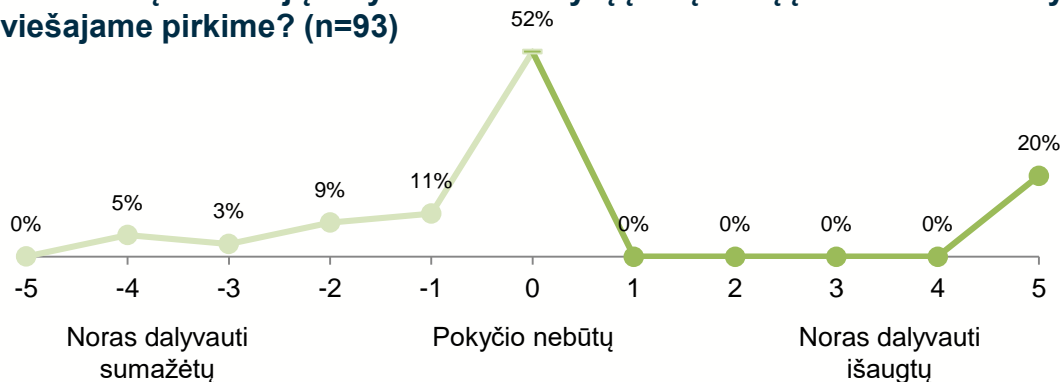
Kaip manote, kokį poveikį viešųjų pirkimų organizavimo sąžiningumui darytų išorinis stebėjimas? (n=89)

36%

VP organizavimas būtų sąžiningesnis

Ar išorinių stebėtojų dalyvavimas darytų įtaką Jūsų įmonės norui dalyvauti viešajame pirkime? (n=93)

20%

Noras dalyvauti tokiame pirkime - išaugtų

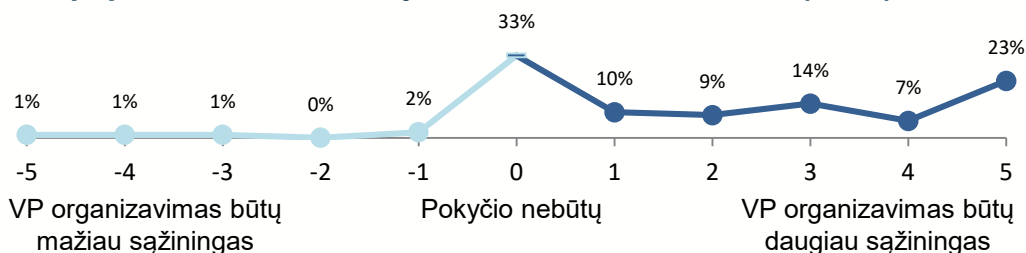

PIRKIMŲ STEBĖSENA II

Situacijos pristatymas: Dalyvaudami pirkime pasiūlymų teikėjai įsipareigoja viešinti visą nekonfidencialią su pirkimu ir sutarties vykdymu susijusią informaciją visuomenei (pavyzdžiui, būtų pavišinamos sutartys su subrangovais, visų tiekėjų pasiūlymai).

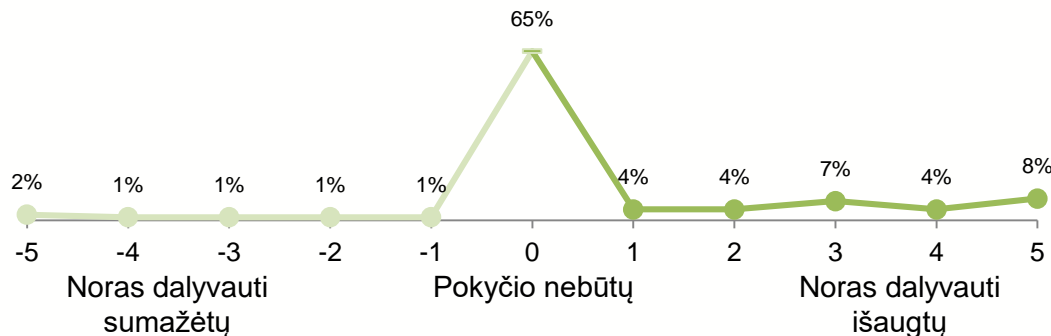
Kaip manote, kokį poveikį viešųjų pirkimų organizavimo sąžiningumui darytų toks papildomos informacijos teikimas visuomenei? (n=89)

30%

VP organizavimas būtų sąžiningesnis

Ar privalomas papildomos informacijos viešinimas darytų įtaką Jūsų įmonės norui dalyvauti viešajame pirkime? (n=95)

12%

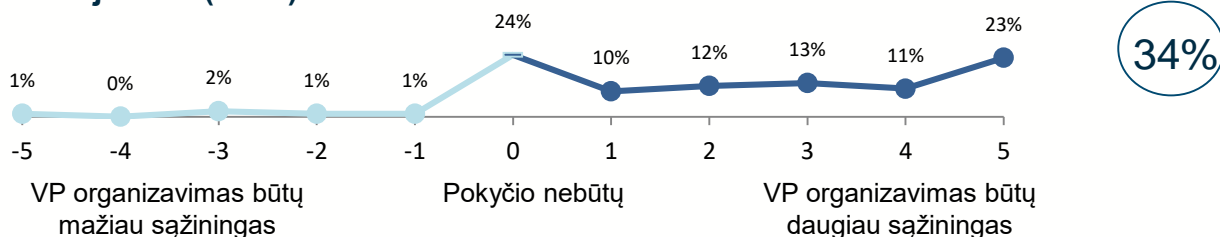
Noras dalyvauti tokiame pirkime - išaugtų

PIRKIMŲ STEBĖSENA III

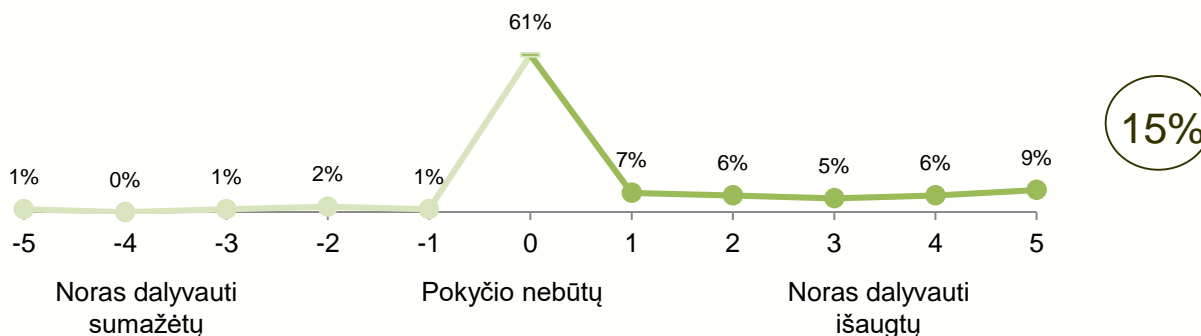
Situacijos pristatymas: Dalyvaudami pirkime pasiūlymų teikėjai įsipareigoja leisti išorės ekspertams (nepriklausantiems perkančiajai organizacijai) stebėti sutarties sąlygų vykdymą (pvz. darbų įgyvendinimą, prekių kiekį, kokybę ir pan.).

Kaip manote, kokią poveikį sutarties įgyvendinimo kokybei darytų išorinis darbų stebėjimas? (n=90)

VP organizavimas būtų sąžiningesnis

Ar privalomas įsipareigojimas leisti išorės ekspertams stebėti sutarties sąlygų vykdymą darytų įtaką Jūsų įmonės norui dalyvauti viešajame pirkime? (n=94)

Noras dalyvauti tokiame pirkime - išaugtų

www.skaidrumas.lt
www.facebook.com/TILietuva

Iniciatyvą
finansuoja

